

erne er blevet sat fokus på omstændigheder hos en eller flere revisorer/revisionsvirksomheder, der indikerer overtrædelse af revisorlovgivningen. Styrelsen kan endvidere – i overensstemmelse med 8. direktivs artikel 49, stk. 1, litra c – anmode en revisor om specifikation af det samlede honorar, som er faktureret til en mellemstor virksomhed, med henblik på at konstatere, om der er sket en overtrædelse af uafhængighedsreglerne i forbindelse med udførelsen af revisionen. Det skal imidlertid bemærkes, at det ikke er hensigten, at styrelsen skal fungere som klageinstans for utilfredse kunder, konkurrenter, pressen, mv. Det er således til enhver tid Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, der tager stilling til, om der foreligger oplysninger af en karakter, der berettiger iværksættelsen af en undersøgelse. Det skal bemærkes, at undersøgelserne skal foretages i overensstemmelse med lov om retssikkerhed, jf. bemærkningerne til forslagens §§ 38 og 39.«

Økonomi- og Erhvervsministeriet har over for Justitsministeriet oplyst, at det med bestemmelsen i lovforslagets § 37 sammenholdt med de tilhørende bemærkninger er hensigten at overlade det til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen at vurdere, om der er behov for at foretage en kontrolundersøgelse hos en revisionsvirksomhed. Økonomi- og Erhvervsministeriet har i den forbindelse endvidere oplyst, at styrelsens vurdering af, om der i det enkelte tilfælde er behov for at foretage en sådan undersøgelse, vil bero på et samlet skøn, og det er ikke en betingelse for at foretage en kontrolundersøgelse, at der foreligger en mistanke om, at en revisionsvirksomhed overtræder revisorlovgivningen. En kontrolundersøgelse kan således – som det fremgår af bemærkningerne – f.eks. foretages alene på baggrund af, at der i medierne er blevet sat fokus på omstændigheder hos en revisionsvirksomhed, der kan indikere en overtrædelse af revisorlovgivningen.

Økonomi- og Erhvervsministeriet har i øvrigt oplyst, at den nævnte vide adgang for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen til at iværksætte undersøgelser i medfør af lovforslagets § 37 skal ses i sammenhæng med, at de undersøgelser, der kan foretages efter § 37, ikke alene er kontrolundersøgelser hos virksomhederne omfattet af § 39, men at § 37 også regulerer de undersøgelses-skridt, som Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan iværksætte forud for sådanne kontrolundersøgelser. Et sådant »indledende« undersøgelses-skridt

kan f.eks. bestå i en skriftlig henvendelse til en revisionsvirksomhed med anmodning om at modtage visse oplysninger.

2.3. Som begrundelse for, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen skal kunne foretage en undersøgelse af en revisionsvirksomhed uden forudgående retskendelse, er der anført følgende i bemærkningerne til § 39, stk. 1:

»I forbindelse med lovforslagets udarbejdelse har der været overvejelser om, at styrelsen alene kan få adgang til revisionsvirksomhederne med en forudgående retskendelse. Retssikkerhedskommissionens betænkning nr. 1428/2003 fastslår imidlertid, at krav om retskendelse ikke indebærer nogen reel retssikkerhedsmæssig gevinst, idet retssikkerhedsloven i forvejen giver en tilstrækkelig beskyttelse af de involverede parter. I overensstemmelse hermed, er der i den gældende lovgivning normalt ikke fastsat krav om en forudgående domstolsprøvelse (i form af retskendelse) af myndighedernes grundlag for at foretage kontrolbesøg uden for strafferetsplejen, jf. f.eks. lov om finansiel virksomhed, hvor Finanstilsynet uden retskendelse kan gennemføre kontrolbesøg. I tilfælde af, at der er begrundet mistanke om, at der er tale om et strafbart forhold, skal sagen overgives til politiet i overensstemmelse med retsplejelovens regler, jf. henvisningen til retssikkerhedslovens § 9. Se nærmere nedenfor. Retssikkerhedsloven og retsplejeloven sikrer således til fulde borgernes retssikkerhed, og et krav om forudgående indhentelse af retskendelse vil ikke tilføre borgeren en udvidet retssikkerhed.«

3. Professor Lars Bo Langsteds responsum

3.1. Som nævnt oven for under pkt. 1 har professor Lars Bo Langsted – på baggrund af en anmodning fra Foreningen af Statsautoriserede Revisorer – udarbejdet et responsum af 8. april 2008 om lovforslagets bestemmelser om Erhvervs- og Selskabsstyrelsens adgang til en revisionsvirksomhed uden forudgående retskendelse. I det nævnte responsum konkluderer professor Lars Bo Langsted, at der er »mere end tilstrækkelige [argumenter] til at støtte et krav om forudgående dommerkendelse«.

Som begrundelse for den nævnte konklusion peges der i første række på, at det fremgår af lovforslagets § 37, stk. 1, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan iværksætte og gennemføre en undersøgelse, hvis styrelsen vurderer, at der er en